

Sygn. akt V KK 366/19

POSTANOWIENIE

Dnia 17 września 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Eugeniusz Wildowicz

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 17 września 2019 r.,
sprawy **P. M.**
skazanego z art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.
z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego
od wyroku Sądu Okręgowego w P.
z dnia 5 lutego 2019 r., sygn. akt XVII Ka (...),
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w R.
z dnia 29 marca 2018 r., sygn. akt II K (...),

p o s t a n o w i ł

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną,**
- 2. obciążyć skazanego kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 29 marca 2018 r. Sąd Rejonowy w R. uznał oskarżonego P. M. za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu z art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i za to skazał go na karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności.

Od powyższego wyroku apelację złożył oskarżony i jego obrońca.

W osobistej apelacji P. M. nie wskazując żadnych zarzutów, domagał się uniewinnienia.

Obrońca oskarżonego zaskarżył wyrok w całości i zarzucił:

1. naruszenie art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 60 § 1 k.k. w zw. z art. 303 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k., polegające na odmowie umorzenia postępowania i w konsekwencji objęcie zaskarżonym wyrokiem czynu ściganego z oskarżenia prywatnego, w sytuacji braku wydania stosownego postanowienia przez prokuratora o wszczęciu postępowania w tym zakresie, oraz w sytuacji braku interesu społecznego w wytoczeniu postępowania, tj. brak skargi uprawnionego oskarżyciela;
2. rażącą niewspółmierność kary pozbawienia wolności w stosunku do stopnia naruszenia dobra chronionego, jak również nieuwzględnienie okoliczności łagodzących, tj. przeproszenia pokrzywdzonego, przebaczenia pokrzywdzonego, odbycia kary dyscyplinarnej w celi izolacyjnej.

Podnosząc powyższe zarzuty, skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i umorzenie postępowania, względnie przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, ewentualnie zmianę zaskarżonego wyroku poprzez orzeczenie kary grzywny lub kary ograniczenia wolności.

Wyrokiem z dnia 5 lutego 2019 r. Sąd Okręgowy w P. zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Od powyższego wyroku kasację złożył obrońca skazanego P. M. zarzucając rażące naruszenie przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na treść orzeczenia, tj.:

1. art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k., polegające na nieuchyleniu orzeczenia Sądu I instancji, dotkniętego uchybieniem w postaci braku skargi uprawnionego oskarżyciela;
2. art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k., poprzez nieuzasadnione zaakceptowanie przez Sąd odwoławczy dowolnej oceny dowodów dokonanej przez Sąd I instancji, która w żaden sposób nie może prowadzić do konstatacji, iż w sprawie brak jest okoliczności łagodzących;
3. art. 410 k.p.k. w zw. z art. 92 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k., poprzez nieuwzględnienie przez Sąd odwoławczy w podstawie wyroku dowodów powołanych przy apelacji i na rozprawie apelacyjnej, świadczących o przeproszeniu pokrzywdzonego i wyrażeniu skruchy przez oskarżonego, co w konsekwencji miało wpływ na rażącą niewspółmierność kary.

W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku oraz wyroku Sądu I instancji i umorzenie postępowania, względnie przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na kasację prokurator Prokuratury Okręgowej w P. wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja obrońcy skazanego P. M. jest bezzasadna w stopniu oczywistym.

Odnosząc się do zarzutu z punktu 1 kasacji stwierdzić należy, że w sprawie nie wystąpiła bezwzględna przyczyna odwoławcza z art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k. w postaci braku skargi uprawnionego oskarżyciela.

Jak trafnie zauważył Sąd odwoławczy w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku (s. 2), rozważając podniesioną już w apelacji kwestię braku skargi uprawnionego oskarżyciela, prokurator powołując się na art. 60 § 1 k.p.k., postanowieniem z dnia 18 lipca 2017 r. wszczął dochodzenie o czyn z art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k. Natomiast w dniu 1 sierpnia 2017 r. przedstawił oskarżonemu zarzut popełnienia przestępstwa z art. 157 § 2 k.k. w zb. z art. 64 § 1 k.k., potwierdzony następnie w akcie oskarżenia z dnia 18 września 2017 r. Czynności te nie pozostawiają wątpliwości, że prokurator na podstawie art. 60 § 1 k.p.k. już w postępowaniu przygotowawczym objął ściganiem zarzucane oskarżonemu przestępstwo prywatnoskargowe. Postępowanie karne w sprawie toczyło się więc z urzędu (art. 60 § 2 k.p.k.), w którym to postępowaniu prokurator był uprawnionym oskarżycielem.

Skarżący w kasacji, podobnie jak w zwykłym środку odwoławczym, podnosi, iż nie wskazano „żadną decyzją, iż następuje objęcie ściganiem przez prokuratora tego czynu” oraz nie wskazano „jaki to interes społeczny wymagałby objęcia ściganiem”. Przypomnieć w związku z tym trzeba, że przepis art. 60 k.p.k. nie wymaga od oskarżyciela wydawania dodatkowej decyzji procesowej oraz jej uzasadnienia w przypadku woli objęcia ściganiem czynu prywatnoskargowego. „Ocena istnienia interesu społecznego należy wyłącznie do prokuratora i nie podlega kontroli ze strony sądu. Nadto regulacja z art. 60 k.p.k. nie zobowiązuje prokuratora do wyraźnego uzasadnienia, jakie przesłanki skłoniły

go do uznania, że interes społeczny wymaga jego ingerencji." (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 czerwca 2015 r., V KK 64/15, LEX nr 1770894).

Jeżeli chodzi o zarzut z punktu 2 kasacji, to wbrew twierdzeniom skarżącego w procedowaniu Sądu odwoławczego nie sposób doszukać się naruszenia zasad określonych w art. 7 k.p.k. oraz art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 433 § 2 k.p.k.

O naruszeniu przepisów art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. można mówić wówczas, gdy sąd pomija w swoich rozważaniach zarzuty zawarte w środku odwoławczym, jak i wtedy, gdy analizuje je w sposób odbiegający od wymogu rzetelnej ich oceny. W rozpoznawanej sprawie taka sytuacja nie miała miejsca. Sąd Okręgowy w P. rozpoznał apelację obrońcy P. M. w sposób wszechstronny. Sąd nie podzielił zasadności zawartych w apelacji argumentów, w tym w zakresie podniesionego przez obrońcę zarzutu „nieuwzględnienia okoliczności łagodzących”, w pełni akceptując argumentację Sądu I instancji w zakresie orzeczenia o karze (s. 3-4 uzasadnienia wyroku). Oceny okoliczności łagodzących nie zmieniły okoliczności przedstawione w piśmie obrońcy skazanego z dnia 12 marca 2018 r., załączonym do apelacji (k. 164) oraz piśmie skazanego z dnia 7 października 2018 r. (k. 183), odczytane na rozprawie apelacyjnej w dniu 5 lutego 2019 r. Zaznaczyć należy, że na sądzie odwoławczym - jak wskazano wyżej - ciąży obowiązek rozpoznania wszystkich wniosków i zarzutów wskazanych w środku odwoławczym, nie oznacza to jednak bezwzględnego wymogu szczegółowego umotywowania każdego argumentu (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 października 2007 r., III KK 120/07, LEX nr 322853). Przypomnieć też należy, że skuteczne podniesienie pod adresem Sądu II instancji zarzutu naruszenia art. 7 k.p.k. możliwe jest, co do zasady wówczas, gdy Sąd ten poczynił własne ustalenia faktyczne, odmienne od tych, które stanowiły podstawę orzeczenia Sądu I instancji lub też nowe ustalenia faktyczne, naruszając przy tym określoną w powołanej normie zasadę swobodnej oceny dowodów. W omawianej sprawie Sąd odwoławczy nie poczynił odmiennych ustaleń faktycznych i zaaprobował ocenę dowodów, a w konsekwencji ustalenia faktyczne, poczynione przez sąd a quo, również co do okoliczności łagodzących. Wbrew twierdzeniom autora kasacji, nie można uznać za naruszenie zasady określonej w art. 7 k.p.k., akceptacji przez Sąd Okręgowy przeprowadzonej przez Sąd Rejonowy oceny dowodów.

Odnosząc się do zarzutu naruszenia art. 410 k.p.k. w zw. z art. 92 k.p.k., po pierwsze zauważyć należy, że przepis art. 410 k.p.k. jest przepisem szczególnym wobec art. 92 k.p.k., gdyż dotyczy jedynie orzeczenia wydanego po przeprowadzeniu rozprawy. Po drugie, o naruszeniu art. 410 k.p.k. (...) można by mówić dopiero wówczas, gdyby Sąd rozpoznający sprawę rzeczywiście nie odniósł się w ramach oceny dowodów, czynienia ustaleń faktycznych, subsumcji czy wymierzania kary do jakichś przeprowadzonych na określonym terminie rozprawy dowodów czy ujawnionych okoliczności, ale wówczas należałoby wskazać, które dowody lub jakie okoliczności pominięto (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 2019 r., III KK 553/17, Prok.i Pr.-wkł. 2019/6/16).

Niezależnie od tego zauważyć należy, że podniesienie zarzutów naruszenia tych przepisów prawa procesowego zmierzało wprost do zakwestionowania rozmiaru wymierzonej skazanemu kary, co przyznał sam skarżący (s. 5 kasacji). Tymczasem, w kasacji nie można podważać wymiaru orzeczonej kary podnosząc zarzut jej niewspółmierności czy to wprost, czy też pozorując naruszenie przepisów prawa procesowego lub materialnego.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy na podstawie art. 535 § 3 k.p.k. orzekł, jak w postanowieniu.

O kosztach postępowania kasacyjnego rozstrzygnięto zgodnie z art. 636 § 1 k.p.k. w zw. z art. 518 k.p.k.